Eben Haëzerschool

Jaarverslag 2023

Eben-Haëzerschool | Notaris van Aalstweg 4, 4181 BC Waardenburg

JAARVERSLAGGEVING 2023

Vereniging tot het verstrekken van Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag

te WAARDENBURG

Waardenburg, 26 juni 2024

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	4
VERSLAG TOEZICHTHOUDER	30
JAARREKENING	32
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	33
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	33
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	34
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	34
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023	35
GRONDSLAGEN	36
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	39
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	42
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	45
WNT	46
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	49
OVERIGE GEGEVENS	50
CONTROLEVERKLARING	51
BIJLAGEN	56
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE EBEN-HAEZERSCHOOL	57
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING	58

Inhoud

Ondertekening 2
1. Schoolbestuur 3
1.1 Profiel 3
1.2 Organisatie 4
1.3 Identiteit 6
2. Verantwoording beleid 8
2.1 Onderwijs en kwaliteit 8
2.2 Personeel en professionalisering 11
2.3 Huisvesting en facilitair 12
2.4 Financieel beleid 12
2.5 Continuïteitsparagraaf 16
3. Verantwoording financiën 19
3.1 Realisatie staat van baten en lasten en balans 19
3.2 Balans 22
3.3 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief 23
3.4 Financiële positie 26
Bijlage: Verslag intern toezicht 28
Samenstelling intern toezicht 28
Hoe het toezicht is vormgegeven 28
Toelichting op gegeven adviezen 29

Ondertekening

Akkoord bestuursverslag 2023 namens bestuur:

Naam: G.C. van Tuijl

Functie: Voorzitter

Datum: 4-7-2024

Handtekening:

Akkoord bestuursverslag 2023 namens toezicht

Naam: Peter Quik

Functie: Voorzitter toezichthoudend bestuur.

Datum: 3-7-2024

Handtekening:

Positief advies bestuursverslag 2023 namens MR/AR

Naam: Regina van der Waal

Functie: voorzitter adviesraad

Datum: 3-7-2024

Handtekening: M.A. van der Waal Feenstra

1. Schoolbestuur

Dit hoofdstuk bevat generieke informatie over het schoolbestuur. Hoe ziet de organisatie eruit? Waar staat het schoolbestuur voor? En met welke partijen wordt er op welke manier samengewerkt?

1.1 Profiel

Missie en visie

De missie van de school luidt: "De Eben-Haëzerschool wil een Reformatorische school zijn waar men rekening houdt met verschillen tussen kinderen".
Hiermee willen we aangeven dat we de kinderen goed inhoudelijk onderwijs willen geven, binnen de kaders van de Bijbel en de Drie Formulieren van Enigheid en met aandacht voor de kinderen afzonderlijk. Als doel stellen we ons dat de school met de LVS-toetsen boven het landelijk gemiddelde scoort.

Kernactiviteiten

De school richt zich op leerlingen van reformatorische afkomst, uit de kerken die in het bestuur vertegenwoordigd zijn. Het leerlingenaantal is stabiel te noemen. De achterstandsregeling op basis van de CBS-cijfers laat zien dat er in onze populatie een hoge onderwijsachterstand is te verwachten. Wat betreft geografische herkomst van de leerlingen, zien we dat het aantal leerlingen buiten de gemeente procentueel stabiel is.

Demografische ontwikkelingen binnen het leerlingenbestand (teldatum)

Jaar	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Aantal leerlingen in de gemeente (voorheen Neerijnen)	186	181	190	198	179	180
Aantal leerlingen buiten de gemeente (voorheen Neerijnen)	28	28	24	20	19	24
Procentuele verhouding	13,1 %	13,4 %	11,2 %	9,3 %	9,6 %	11,8 %

De kernactiviteiten van de school zijn naast het Bijbelonderwijs het behalen van de kerndoelen zoals die door het Ministerie als minimum doel zijn gesteld. Het doel is de leerlingen tot en met groep 5 zoveel mogelijk bij elkaar te houden, zodat alle kinderen aan een bepaalde vereiste basis kunnen komen. Voor enkele kernvakken, te weten (begrijpend en technisch) lezen, taal, rekenen en wiskunde, is gekozen voor intensieve aandacht, omdat in de huidige maatschappij deze basisvaardigheden onmisbaar zijn.

Strategisch beleidsplan

De belangrijke speerpunten uit jaarplan 2022-2023 zijn:

- Het versterken van Rekenonderwijs, begrijpend lezen en burgerschap
- Weerbaarheidstraining in groep 6-8 en PCM (Process Communication Model) voor versteviging van pedagogische klimaat. Het team krijgt hierdoor handvatten voor de omgang met gedrag en het begrijpen van personen.

De belangrijke speerpunten voor de periode 2019-2023 zijn:

- Hoge verwachtingen van leerlingen inbedden in het instructiemodel
- Analyse – duiding – interventie - effectmeting
- Het vasthouden en verstevigen van het pedagogisch klimaat en veiligheid

1.2 Organisatie

Contactgegevens

· Naam schoolbestuur:	*Vereniging tot het verstrekken van basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Waardenburg e.o.*
· Bestuursnummer:	46021
· School:	Eben-Haëzerschool
· BRIN-nummer:	07oe
· Adres:	Notaris van Aalstweg 4
· Telefoonnummer:	0418-652138
· Email:	info@ehswaardenburg.nl

Dagelijks Bestuur
Dhr. G.C. van Tuijl (voorzitter)
Functie Directeur bij Van Tuijl Haaften
Nevenfunctie Voorzitter Kerkenraad GGiN te Waardenburg (onbezoldigd)

Dhr. A.A. van Trigt (secretaris)
Functie operatoneel directeur bij Quick's Potato Products
Nevenfunctie Voorzitter PKV Neerijnen SGP (onbezoldigd)
Organist GG (onbezoldigd)

Dhr. B. Middelkoop (penningmeester)
Functie Directeur bij Middelkoop Zaltbommel Bouwmaterialen
Nevenfuncties geen

Dhr. J. Walraven
Functie Specialist brandpreventie bij de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Nevenfuncties Groepchef vrijwillige brandweer Post Waardenburg

Intern toezichtsorgaan
Dhr. G van Schothorst (voorzitter)
Functie Principal Architect Mechatronics
bij Koninklijke Philips Electronics Nederland B.V.
Nevenfunctie geen

Dhr. M.A. van de Beek (secretaris)
Functie Directeur bij Van de Beek Exclusieve Houtbewerking
Nevenfuncties geen

Dhr. H. de Kock
Functie Directeur bij De Kock Elektro
Nevenfuncties Bestuurslid PKV Neerijnen SGP (onbezoldigd)

Dhr. H.A. de Kok
Functie: Robust Design Architect bij ASML Netherlands B.V.
Nevenfuncties: geen

Dhr. P.J. Quik

Functie Directeur bij Quik's Quality Potatoes
Nevenfunctie: Koster GGiN te Hedel (onbezoldigd)

Juridische structuur
De school gaat uit van de Vereniging tot verstrekken van basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Waardenburg.

Organisatiestructuur
Het bestuur van de school wordt vormgegeven door het dagelijks bestuur, dat bestaat uit de voorzitter, de secretaris, de penningmeester en de algemeen adjunct. Het dagelijks bestuur mandateert de directie voor de dagelijkse aansturing van de school, maar wordt daarbij door de directie goed geïnformeerd over de verschillende aspecten die belangrijk zijn. Het dagelijks bestuur geeft daarbij blijk van warme belangstelling voor de dagelijkse gang van zaken, en ondersteunt waar gewenst of nodig de directie.
De leiding van de school berust bij de directeur. De directeur wordt bijgestaan door een onderbouwcoördinator/IB-er, middenbouwcoördinator/IB-er en bovenbouwcoördinator/IB-er. De directeur neemt ook de functie van ICT-er waar. Een onderwijsassistent verleent extra hulp in de klas en zorg bij leerproblemen. Voor financieel beleid laat management en bestuur zich ondersteunen door een financieel beleidsmedewerker. Over de voortgang van het uit te voeren beleid doet de directie met regelmaat verslag aan het bestuur aan de hand van Verantwoordingsrapportages. Het bestuur kan als zij dat nodig acht ook vooraf geïnformeerd worden over bepaalde zaken.

Medezeggenschap
Medezeggenschap is georganiseerd via de adviesraad. In de adviesraad hebben 2 personeelsleden en 2 ouders zitting.

Horizontale dialoog en verbonden partijen
Het schoolbestuur betrekt zijn intern toezicht, schoolteams en ouders actief bij de organisatie en het beleid in en om de school. Met Interne toezichthouder wordt viermaal per jaar gesproken over de managementrapportage.
De communicatie tussen ouders en school is van belang om leerlingen goed te begeleiden. Er wordt gestreefd naar een wederzijdse vertrouwelijke relatie om op het moment dat er zorgen ontstaan, als ouders en school op basis van het aanwezige vertrouwen goed op de zorgen in te kunnen spelen, en de juiste hulp te kunnen bieden. In de weekbrieven lezen ouders de onderwijsdoelen van de week. Over de inhoud van het onderwijs wordt gesproken tijdens het 2de gedeelte van de oudermorgen (in maart). Tijdens de vier evaluatievergaderingen wordt met het team gesproken over de resultaten en ontwikkelingen in de school, daarna wordt nagedacht over verbetermogelijkheden.
Voor overleg over huisvesting en LEA participeert de school in het Decentraal Overleg met de gemeente West-Betuwe. Verder wordt deelgenomen in het reformatorisch samenwerkingsverband "Berseba-midden" voor Passend Onderwijs.
Jaarlijks vergadert het bestuur met de besturen van de Johannes Calvijnschool in Leerdam en de Dominee Koelmanschool in Gorinchem om onderling ervaringen uit te wisselen.
Voor bestuursontwikkeling wordt deelgenomen aan sessies van de VGS en de VBSO
Deze gesprekken voeden de cyclische kwaliteitsverbetering.

Klachtenbehandeling
Er zijn in 2023 geen klachten gemeld.
Het bestuur hanteert de klachtenregeling van de VGS en is aangesloten bij de klachtencommissie van de VGS. Dit is vermeld in de schoolgids.

Governance

In het kader van de vernieuwde Governance worden de bijeenkomsten van besturenorganisatie VBSO gevolgd.

Functiescheiding
De scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht, zoals binnen de Code Goed Bestuur benadrukt, is georganiseerd binnen het schoolbestuur als functionele scheiding (one-tier).
In de bijlage vindt u het verslag van Intern Toezicht.

Code Goed Bestuur
Het bestuur van de schoolvereniging bestaat uit vrijwilligers. Zij scholen zich via bijeenkomsten van de besturenvereniging en in het beroep wat zij uitoefenen. De directeur is via scholing geregistreerd directeur onderwijs.

1.3 Identiteit

Toegankelijkheid & toelating
De school is primair gericht op het geven van onderwijs aan de kinderen. Onderwijzer kan niet los gezien worden van een pedagogische context. Hoewel ouders primair verantwoordelijk zijn en blijven voor de opvoeding ligt een deel van de opvoedkundige taak ook op school. Ouders sturen hun kind naar onze school in de legitieme veronderstelling dat de opvoeding ook overeenkomstig Gods Woord wordt vormgegeven. School en ouders zijn aanspreekbaar op Gods Woord. De opvoedingsstijl kan per gezin verschillen. Van de ouders wordt loyaliteit verwacht ten opzichte van opvoeding en onderwijs zoals dat op onze school wordt vormgegeven.
De kinderen zijn afkomstig van ouders, die lid zijn van Ger. Gem., Ger.Gem. in Ned. of van Oud Ger. Gem. of van ouders die een reformatorische levensopvatting uitdragen en in hun gezin geen TV toelaten. Wij verwachten dat ouders geen TV in hun gezin toelaten, tegen popmuziek en speelfilms zijn en terughoudend zijn in gebruik van de nieuwe media. We verwachten dat ouders het bewegende beeld alleen toestaan als dit niet nagespeeld is, dit niet in strijd is met Gods Woord en dit niet het zondigen tegen het Woord stimuleert. Ouders ondertekenen daartoe een identiteitsverklaring voordat het kind wordt toegelaten als leerling van onze school.

Ontwikkelingen kerkelijke gezindte binnen het leerlingenbestand

Jaar Percentage leerlingen (teldatum)	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Gereformeerde Gemeente	47,2 %	47,8 %	45,5 %	45,9 %	46,0 %	42,6 %	41%
Gereformeerde Gemeente in Nederland	34,6 %	33,6 %	34,3 %	35,3 %	34,0 %	36,3 %	37%
Oud Gereformeerde Gemeente in Nederland	13,6 %	12,4 %	12,7 %	11,0 %	12,0 %	10,8 %	10%
Anders	4,7 %	6,2 %	7,5 %	7,8 %	8,0 %	9,3 %	11%

Geografische gebieden en afnemers
De school wordt bezocht door leerlingen uit gezinnen die vooral wonen in het gebied van de eerdere gemeente Neerijnen.

Toekomstperspectief
Binnen het bestuur blijft aandacht voor identiteit bij ouders en bij leerkrachten in de dagelijkse omgang en dialoog.

Maatschappelijke ontwikkelingen
Op school maken we gebruik van de Statenvertaling (volgens de uitgave van de Gereformeerde Bijbelstichting) en de Drie Formulieren van Enigheid. De leerkracht heeft de zorg de identiteit over te dragen. Daarom hechten we er bij aanname van personeel veel waarde aan dat nieuw personeel mede overtuigd is van de identiteit van de school. Als ondersteuning bij het Bijbelonderwijs werkt de school met de methode "Hoor Het Woord". Voor de vorming van ons personeel en het gestalte geven aan en de bezinning op het Bijbels onderwijs maakt de school gebruik van de methode Bijbels Onderwijzen (VBSO).
Op het gebied van maatschappelijke ontwikkeling is verder niet te melden. Voor het cursusjaar 2023-2024 zijn drie commissies ingesteld ten laste van het taakbeleid voor de ontwikkeling en structurering van de deelgebieden: seksuele opvoeding, burgerschapsvorming en verhoging van de resultaten/opbrengsten.
De identiteit kwam ook tot uiting in de gehouden actie voor goede doelen: acties voor De Schutse groep 7 (kaartverkoop), Stichting Bethlehem door groep 1 en 2 (spaarpotjes en een maand zendingsgeld van de kleuters) en in groep 6 een actie voor Bartiméus.
Wekelijks wordt door de leerlingen zendingsgeld gegeven voor de zending van de Ger. Gemeente en voor de Mbumazending van de (Oud) Ger. Gemeente in Nederland.

2. Verantwoording beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van het bestuur. Het is opgedeeld in vier paragrafen over de verschillende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken, en Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording over de gestelde doelen, het behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs en kwaliteit

Onderwijskwaliteit

a. Voor de onderwijskwaliteit wordt gekeken naar het behalen van het landelijk gemiddelde bij de eindtoets en de Cito-lovs toetsen. Daarnaast worden periodiek tevredenheids-enquêtes uitgezet bij ouders, leerlingen en personeel, hierbij wordt per deelgebied gestreefd naar een voldoende. Bij klassenbezoeken in de school wordt altijd gekeken naar het uitvoeren van het IGDI-instructiemodel.
b. Het management van de school schrijft 4x per jaar een managementrapportage, waarbij er 2x per jaar over onderwijsresultaten wordt gepubliceerd.
c. Het bestuur bezoek 4x per jaar de lessen.

Doelen en resultaten

In 2023 zijn de reeds eerder ingezette onderwijsverbeteringen vanuit 2022 gecontinueerd.
In 2023 is een nieuw schoolplan (2023-2027) vastgesteld.
Daarin zijn de volgende doelen opgenomen, in gang gezet en verwerkt in de begroting:

A. De basis op orde met daarin structurele aandacht voor
1. De identiteit met expliciete aandacht voor de implementatie van diverse aspecten van het Bijbels onderwijzen;
2. Gezag en discipline binnen de school en in de klas. Tijdens studiedagen besteedt de school aandacht aan het boek 'Orde Houden (René Kneyber);
3. Communicatie met ouders, leerlingen en collega's onderling;
4. Verbetering van de opbrengsten. Het streven is dat de opbrengsten net boven het landelijk gemiddelde moeten liggen;
5. Het belang van de leerling. De leerling moet met zijn/haar capaciteiten een veilige plaats hebben binnen onze school.

B. De andere doelstellingen zijn:
1. Seksuele opvoeding moet structureler aandacht krijgen in het licht van de ontwikkelingen binnen onze samenleving.
2. Burgerschap is een vereiste. Hier wordt een structurele leerlijn voor ontwikkeld.
3. Docenten worden gestimuleerd initiatieven te ontwikkelen, zodat onderwijs een continu proces van vernieuwing is.

Voor de doelstellingen a.4, b1 en b2 zijn het achterliggende jaar werkgroepen vanuit de docenten ingesteld. Zij bereiden studiedagen voor met de onderhavige onderwerpen.

Gevisualiseerd is dat als volgt:

De planmatige zorg binnen de school is geborgd. De leerkrachtvaardigheden op het gebied van instructie, differentiatie, klassenmanagement en onderwijs vanuit leerlijnen heeft ook in 2023 de aandacht gehad van directie en intern begeleiders. Met de teamstudie over PCM als plus op pedagogisch klimaat willen we de leerling echt bereiken. Het leerlingvolgsysteem ZIEN is ingezet en kernregels rond sociaal gedrag en veiligheid hebben in de school een plaats.

De zorg voor het individuele kind wordt zoveel mogelijk uitgevoerd in de groep. Hierbij vindt de extra zorg plaats in de verlengde instructie en tijdens het 'zelfstandig werken'. Ook in 2023 werd gewerkt met groepsoverzichten en groepsplannen en methodetoets-evaluatie. Door dit alles wordt de ontwikkeling van de leerlingen nauwkeurig gevolgd.

De

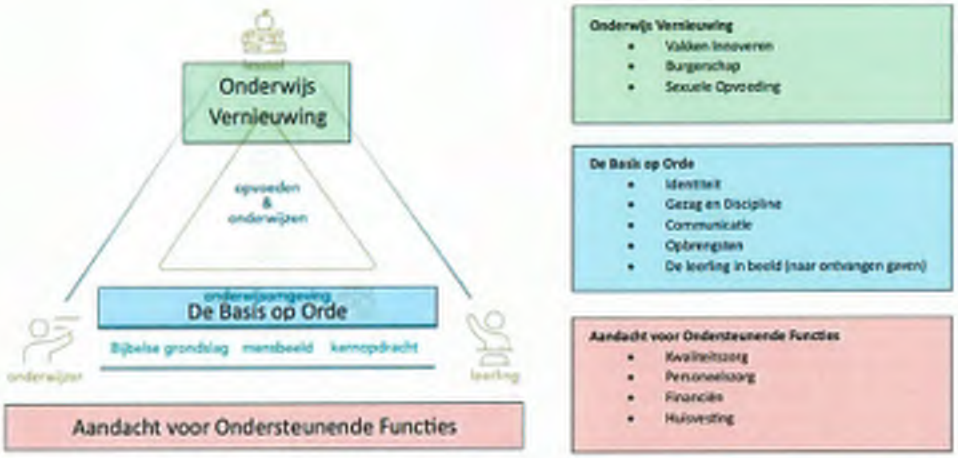

bruggenbouwers groep is in 2023 geëvalueerd en enigszins gereduceerd. Opvang in het kader van gedragsproblematiek vindt plaats binnen het eigen lokaal. Er is stevig verankerd verwijssysteem richting de bruggenbouwers groep. Eén onderwijsassistent onder leiding van het Mt-lid geeft invulling aan de zorgtaak. Er is rust gecreëerd. Vanuit die ervaring kan weer gewerkt worden aan de uitbreiding.

Het vakgebied Engels heeft blijvende aandacht gekregen. Met de Gomarus vindt regelmatig overleg plaats inzake het gewenste niveau van onze leerlingen.

In de school wordt aan opbrengstgericht werken uiting gegeven door leerlinggerichte opbrengstbesprekingen, groepsresultaatgerichte besprekingen tussen leerkrachten, en rapportage over schoolresultaten aan bestuur, Adviesraad en ouders. In de commissie opbrengsten werken we aan een efficiënt monitoringssysteem.

Onderwijsresultaten

Eindtoets resultaten groep 8 met de IEP-toets.

eindresultaten volgens nieuwe inspectienorm (in procenten)		norm bij tabel 33-34	land. gem.	2018	2019	2021	2022	2023
Taalverzorging	1F	85,0	96,0	100,0	86,7	100,0	95,5	97
	2F	41,5	63,0	42,3	49,1	42,3	45,5	41
Lezen -Begrijpend lezen	1F	85,0	98,0	100,0	96,7	100,0	100,0	100
	2F	41,5	74,0	69,2	76,7	69,2	72,7	81

Rekenen	1F	85,0	92,0	96,2	76,7	96,2	100,0	93
	1S	41,5	42,0	57,7	53,3	57,7	36,4	37
Schooltotaal	1F	85,0	95,3	98,7	92,5	98,7	98,5	96,7
	2F/1S	41,5	59,7	56,4	52,1	56,4	52,1	54,4
gemiddelde laatste 3 jaren (inspectienorm)	1F	85,0		97,4	92,9	97,4	94,6	**95**
	2F/1S	41,5		49,8	52,1	49,8	54,1	**52**

1F is het fundamentele niveau wat iedere leerling aan het einde van de basisschool zou moeten beheersen (niveau eind groep 6) 2F of 1S is het hogere streefniveau dat zoveel mogelijk leerlingen dit niveau beheersen.

De beoordeling van de IEP-toets voor 2023 geeft een positief resultaat ten opzichte van de inspectienorm. Uitgaande van het landelijk gemiddelde zit taalverzorging 2F er fors onder en rekenen 1S marginaal eronder. Uitgaande van de norm die berekend is op basis van de schoolweging is het verschil voor taalverzorging 2F en rekenen 1S marginaal. De schoolweging is niet meegenomen. Wat de vakken betreft wordt er wel boven de correctiewaarde gescoord. De school voldoet dus aan de inspectienorm (zie de dikgedrukte cijfers t.o.v. de norm gemiddelde laatste 3 jaren).

Resultaten voor de groep 3 tot en met 8.

Tabel: Cito-leerlingvolgsysteem met vergelijk van de vaardigheidsscore met landelijk gemiddelde

		2022/2023 cito eindstand							
		DMT lezen		**Spelling**		**Rekenen & wiskunde**		**Begrijpend lezen**	
Groep	Toets	Gem.	Land. gem.	Gem.	Land. gem.	Gem.	Land. gem.	Gem.	Land. gem.
3	E	23,6	26	165	198	123,1	138	97,4	117
4	E	52,7	50	271,6	263	173,9	181	135,3	138
5	E	70	68	304,3	311	217,6	214	164,9	159
6	E	79,4	81	317,9	333	229,2	239	172,6	178
7	E	95	91	340,7	357	251	260	185,3	194
8	M	102,6	97	369,3	366	269	274	204,4	205

De DMT-lezen toets laat een overwegend positief beeld zien. De eindtoets in groep 3 is duidelijk minder. Groep 6 scoort ook lager. Lezen blijft voor ons het speerpunt.
De Spellingtoets valt voor groepen 3, 5,6 en 7 tegen. Werkwoordspelling blijft een aandachtspunt.
Voor Rekenen en Wiskunde zijn de resultaten verbeterd. Het verschil met de norm neemt af. De nieuwe rekenmethode effect lijkt te sorteren.
Begrijpend Lezen scoort onder het landelijk gemiddelde. Als interventie is er ingezet op een verbeterde inzet van Nieuwsbegrip door teamstudie en lesbezoeken met de makers van 'Nieuwsbegrip'.
De doorstroomgegevens laten positieve waarden zien. Het aantal zittenblijvers en verwijzingen naar het SBO en kleutergroepverlenging voldoen aan de landelijke normen.
De monitoring van de resultaten is 2023 verankerd in het schoolplan 2023-2027. Op dit moment is er veel aandacht voor.

Passend onderwijs

Het doel van Passend onderwijs is leerlingen zo veel als mogelijk thuisnabij onderwijs te bieden. De school stelt zich tot doel leerlingen uit de achterban in school les te geven. Hierbij wordt de

ontwikkeling in het onderwijs goed gevolgd gedurende de schoolperiode. Waar nodig wordt extra hulp gegeven op gebied van gedrag en leren. Wanneer een leerling andere leerlingen in de voortgang van leren beperkt is het einde van de mogelijkheden binnen onze school bereikt. De school werkt hierin samen in samenwerkingsverband Berseba, met Driestar Educatief en Rehoboth Zorg.

Verdere ontwikkelingen
De internationalisering krijgt binnen onze school niet veel aandacht. Daar is bewust voor gekozen. Binnen het voortgezet onderwijs zal daar ruimschoots aandacht aan worden gegeven en zijn er ook meer mogelijkheden om de internationalisering concreet gestalte te geven (werkweken e.d.).

Bij de start van het nieuwe cursusjaar is een studiedag gewijd aan Orde en gezag. Dr. Toes heeft een inleiding verzorgd. Vervolgens is ook een studiedag gewijd aan Burgerschap. Tijdens de studiedagen wordt voortaan structureel een plaats ingeruimd voor orde en gezag en de methode Bijbels onderwijzen.

De zgn. bouwuurtjes zijn opgeheven. In plaats daarvan geldt nu voor het gehele team dat alle studiedagen bijgewoond moeten worden.

Op het terrein van onderzoek vinden geen activiteiten plaats. D.m.v. spreekbeurten verdiepen leerlingen zich in concrete onderwerpen. De spreekbeurten worden regelmatig gecombineerd met praktische voorbeelden (aangedragen door ouders).

De nieuwe methode aardrijkskunde zal medio 2024 geïmplementeerd worden.

Kwaliteitszorg krijgt gestalte door het regelmatig uitzetten van enquêtes bij ouders. Daarin peilt de school het welbevinden van leerlingen en ouders. Verdere activiteiten zijn niet aan de orde.

2.2 Personeel en professionalisering

In 2023 hebben de volgende collega's een andere baan gevonden: meester Van der Sluis, mevrouw Roeland, mevrouw Meerkerk (onderwijsassistent). Directeur Bor heeft na een ziekteperiode afscheid genomen. Zijn taak wordt sinds februari 2023 waargenomen door de heer P.A. Zevenbergen. Drie nieuwe collega's zijn benoemd: mevrouw Vlot, mevrouw Van Mourik en mevrouw Ippel.
In 2023 maakten twee werknemers gebruik van zwangerschapsverlof. Dat zijn mevrouw Van den Born en mevrouw Baijense. Mevrouw Van Mourik-Van Dijk ging met zwangerschapsverlof en beëindigde daarmee haar dienstbetrekking.

Enkele docenten zijn in opleiding. De verwachting is dat binnen een termijn van drie jaar de vereiste bevoegdheden behaald zijn. Onbevoegde docenten vormen een duo voor de klas met bevoegde docenten, zodat adequaat kennis overgedragen en vaardigheden bijgebracht kunnen worden. Het docentenkorps is op dit moment stabiel.

Doelen en resultaten
De teamstudie richt zich op Begrijpend Lezen met methode Nieuwsbegrip 'gold'. Deze studie is inmiddels afgerond. Ook is het team bijgeschoold in PCM voor pedagogisch klimaat en de communicatie. Verdere ontwikkelingen zijn hierboven al beschreven.
De lesbezoeken en daaraan gekoppeld de functioneringsgesprekken zijn weer in gang gezet. Diverse collega's volgen cursussen gericht op verhoging van de kwaliteit.

Uitkeringen / ontslag

Het verantwoordelijkheidsbesef onder het personeel is groot en het ziekteverzuim is laag. De sfeer onder het personeel op school is goed te noemen. Eind van vorig jaar vertrok na een ziekteperiode de directeur.

Aanpak werkdruk
De bouwuurtjes zijn afgeschaft. In plaats daarvan zijn studiedagen gekomen waarvoor de collega's op hun njt-formulier uren krijgen. De studiedagen zijn verplicht voor alle collega's. Daar staat tegenover dat de studiedagen over de werkdagen verdeeld zijn.
In de onder- en bovenbouw zijn onderwijsassistenten toegevoegd. Er is extra hulp voor de grote groep 1.

Strategisch personeelsbeleid
De personeels-enquête van 2023 geeft een positief beeld voor werksfeer, informatie en communicatie, arbeidsomstandigheden. Het team leverde een krachtige en inhoudelijke bijdrage aan de opzet van het Schoolplan. Het team gaat ervoor!

2.3 Huisvesting en facilitair

Doelen en resultaten
Het Meerjaren OnderhoudsPlan van bureau Lakerveld is in 2023 geactualiseerd. In de begroting zijn op grond daarvan voorzieningen opgenomen. Soms wordt een onderhoudspost uitgesteld als geen directe aanleiding is. Er is veel onderhoudswerk dat door vrijwilligers uitgevoerd wordt. Er is een vast onderhoudsteam bestaande uit ouders/vrijwilligers.
Het bovenbouwschoolplein is volledig vernieuwd. Een nieuwe overkapping is aangebracht en het schoolplein is voorzien van basketbalpalen. Verder is belijning aangebracht met het oog op de spellen die uitgevoerd kunnen worden.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen
Voor huisvesting is samen met gemeente West Betuwe in 2021 gewerkt aan een plan voor verduurzaming van het gebouw. Een groot deel van de school is afgekoppeld van het gas, dat is in het kader van een samenwerkingsproject met de gemeente.
Omdat de plannen niet uitgevoerd zijn conform het bestek heeft het bestuur veel tijd besteed aan overleg met de gemeente. Het energiegebruik wordt nauwkeurig gemonitord. Ook het ventilatiesysteem was niet conform de verwachting. In 2023 heeft het bestuur hier ook aan gewerkt. Besloten is ook in 2024 de brandmeldinstallatie aan te pakken en het gebouw extern te voorzien van camera's.

Investeringen
In 2023 is geïnvesteerd in beeldschermen t.b.v. presentaties in de gemeenschapsruimte, de personeelskamer en de directeurskamer. Er zijn ook laptops aangeschaft voor het MT, zodat zij efficiënter hun werk kunnen doen. Het bovenbouwschoolplein is opgeknapt en voorzien van faciliteiten voor veldspelen. Ook de overkapping is vernieuwd.

2.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten
Het schoolbestuur heeft in zijn financieel beleid opgenomen zelf grotere risico's te kunnen opvangen. Daarnaast is het beleid er op gericht bij een leerlingendaling tot 180 leerlingen in acht groepen les te blijven geven. Hiervoor wordt in jaren met een leerlingenaantal boven 205 een positief resultaat begroot en gereserveerd.

Treasury
In 2022 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.
Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient ten alle tijden gegarandeerd te zijn.

NPO-gelden
De school ontving tot juli 2023 NPO-gelden. Daardoor kon de formatie voor 2022-2023 hoger zijn. De school heeft een bruggenbouwersgroep in het leven geroepen waar vijf dagen per week een leerkracht werkte. De bruggenbouwersgroep was bestemd voor leerlingen die in de klas het niveau niet konden halen of die gedragsproblemen een rustige omgeving nodig hadden. Daarnaast zijn de NPO-gelden ingezet op onderwijs-assistenten die met kleine groepjes konden werken. Personeel niet zijnde in loondienst (PNIL) is niet ingezet. De formatie is met 2,21 fte leerkracht en 0,46 fte onderwijs-assistent verhoogd voor het cursusjaar 2022-2023.
Met de Adviesraad (afgeslankt model van MR) is hier uitvoerig over gesproken. De instelling van een bruggenbouwersgroep heeft er toegeleid dat die groep ondanks het wegvallen van de middelen structureel wordt ingezet. Weliswaar is de groep enigszins beperkt, omdat gedragsproblematiek niet meer opgevangen wordt in de bruggenbouwersgroep.

Doelen schoolplan
Voor de doelen vanuit het Schoolwerkplan 2023-2027 zijn taakuren uitgegeven. Zo zijn er drie commissies in het leven geroepen om enkele speerpunten (seksuele opvoeding, burgerschapsvorming, resultaten/opbrengsten) uit te werken en te realiseren binnen de school.

Onderwijsachterstandengelden
De inzet ten laste van de middelen onderwijsachterstanden is te vinden in de formatie-uitbreiding ten gunste van de zorg (bruggenbouwersgroep/ onderwijs-assistenthulp).

Risico's en risicobeheersing
Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning- en control cyclus waarbij de directie de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort. De VGS levert met het oog hierop drie kwartaalrapportage aan die besproken worden in het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt, naast de realisatie, gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie in samenwerking met de VGS wordt opgesteld en ter fiattering aan het bestuur wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkend en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.
Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, het vier-ogenprincipe, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en zijn administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is een Service Level Agreement van toepassing.

Belangrijkste risico's en onzekerheden
De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. In onderstaand overzicht zijn de risico's en bijbehorende maatregelen beknopt toegelicht.

Lerarentekort
Het lerarentekort is een belangrijk risico. Onze school kreeg voor 2023 ondanks het vertrek van enkele collega's de formatie rond. In de kern is sprake van een stabiele formatie. De realiteit is echter dat het werven en selecteren van nieuw personeel steeds meer (moeite) kost.

Maatregelen: Onderwijsassistenten worden gestimuleerd de pabo te volgen. Binnen de begroting wordt voor werving en selectie meer ruimte gereserveerd om geen of mindere grote afwijkingen op het gestelde budget te realiseren. Verder wordt er gestreefd naar een prettig werkklimaat, waarbij men probeert te voorkomen dat medewerkers onnodig uit dienst gaan.

Vervanging
Het wordt steeds moeilijker wordt om vervanging te realiseren. Dit geldt voor zowel kortdurende als langdurige vervanging door verschillende verloven. Daarbovenop speelt het risico dat er mogelijk relatief duur extern personeel moet worden ingezet om gaten op te vullen.
Maatregelen: ambulant personeel worden in de groepen ingezet. Bij het parttime personeel wordt geïnventariseerd of men extra kan/wil werken, door over benoeming is inzet mogelijk en er wordt voortdurend gewerkt aan het opbouwen van een invalpool.

Langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren en ontslag
Bij dit personele risico valt er te denken aan langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het uiterste geval ontslag. Ook ontslag door het zich niet langer kunnen verenigen met de identiteit kan voorkomen. Mogelijk dienen er in deze situaties vervolgens transitievergoedingen te worden betaald. Ook kunnen er substantiële kosten ontstaan voor het inwinnen van advies of andere begeleidingskosten. Als laatste kan het voorkomen dat er gevolgkosten (wachtgeld) moeten worden betaald.

De vereniging/stichting is eigen risicodrager voor wat betref het Vervangingsfonds en het Participatiefonds. Hierdoor komen ziektekosten en wachtgelden volledig voor rekening van de school (scholen). Dit verhoogde risico is tot uitdrukking gebracht in het aanhouden van een hoger weerstandsvermogen (met een onderbouwde in de risicoanalyse).

Overdraagbaarheid van taken
Het ontbreken van de mogelijkheid van interne overdraagbaarheid vormt een risico voor de continuïteit en de doorgaande lijn. Dit risico geldt voor alle verschillende functies binnen de organisatie, maar met name de functies waarvoor 1 of enkele personen in dienst zijn.

Maatregelen: er is in kaart gebracht voor welke functiecategorieën dit in het bijzonder geldt. Er zijn uitgebreide werkbeschrijvingen aanwezig welke regelmatig worden geüpdatet. Daarnaast wordt zoveel als mogelijk gewerkt met 2 verantwoordelijken, waardoor het verlies van kennis en ervaring kan worden gecompenseerd.

Onderwijskwaliteit
Er zijn diverse gevolgrisico's omtrent onderwijskwaliteit te onderkennen. De onderwijskwaliteit wordt voor een groot gedeelte bepaald op de deskundigheid van het personeel. Risico's bij een lage(re)

onderwijskwaliteit zijn het verlies van leerlingen of inspanningskosten om de onderwijskwaliteit op peil te krijgen.

Maatregelen: wanneer blijkt dat een bepaalde medewerker behoefte heeft aan studie of opleiding om de functie beter uit te voeren, dan wordt geëvalueerd of dit mogelijk si om te realiseren uit het opleidingsbudget. Verder is aandacht voor de onderwijskwaliteit een doorgaande lijn is in onze organisatie. Hierdoor wordt er indien nodig tijdig bijgestuurd. Het managementteam heeft hierin een belangrijke rol.

Leerlingaantal
Een meer school-specifiek risico is de instroom van het aantal leerlingen de komende jaren. De instroom kan sterk fluctueren, wat leidt tot wisselingen in de bekostiging. De monitoring van het leerlingenaantal is een voortdurend punt van aandacht.

Maatregelen: voor de school is de komende jaren rekening gehouden met een lichte toename van het leerlingaantal. In 2023 is gekozen de formatie iets te krimpen. Het aantal onderwijsassistenten is gelijk gebleven. Het bestuur blijft de daadwerkelijke ontwikkeling van het leerlingaantal volgen met de evt. consequenties voor de geplande formatie.

Huisvesting en onderhoud
Ook als het gaat om huisvesting bestaat er een risico op onverwachte lasten. De gewijzigde systematiek, waarbij het onderhoud bepaald zal worden naar de onderhoudscomponent, is doorgevoerd in de begroting 2024. Het effect van deze andere systematiek is dat de algemene reserve verlaagd is ten behoeve van de diverse voorzieningen.
Daarnaast moet gedacht worden aan risico's die kunnen gaan spelen bij nieuwbouw of renovatie. Ook de eigen bijdragen die vanuit de school worden verwacht zijn hierin belangrijk om rekening mee te houden. Als laatste is leegstand of juist het gebrek aan ruimtes ook risico's die zich kunnen voordoen.

Andere risico's
Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de identiteit, communicatie en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Als belangrijkste niet-financiële risico ziet het bestuur:
- het tekort aan bevoegd personeel;
- ontwikkelingen in de achterban (identiteit);
- naleving good governance (bemensing en continuiteit;
- jong personeel met nog weinig ervaring;
- de werkdrukbeleving is intensief.

Beheersing van de risico's
Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van een aangepast risicoprofiel van 30%. In 2023 zal verkend worden of het gehanteerde risicoprofiel nog actueel is, of dat hier nader onderzoek naar gedaan moet worden.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting speelt hierin een belangrijke rol. Het effect van een dalend leerlingaantal of een

uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.
De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Bij de beschrijving van de risico's en de daarbij opgenomen risicobeheersing is zoveel als mogelijk reeds aangegeven welke resultaten hiermee zijn behaald of dat er zaken zijn aangepast.

2.5 Continuïteitsparagraaf

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.2
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2
- De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht

Intern risicobeheersingssysteem
Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning en controle cyclus waarbij de directie samen met een externe adviseur van VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.
Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is daarnaast een Service Level Agreement van toepassing. De bestuurders rapporteren viermaal per jaar aan de toezichthouders. In deze managementrapportage wordt de voortgang van de jaarplannen, de begroting, de
onderwijsresultaten, de veiligheid van leerlingen en personeel, gebouw, stakeholders gerapporteerd.

Belangrijke risico's
De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. Eén van de risico's die jaarlijks terugkomt is de politieke instabiliteit op verschillende fronten. Sector breed is sprake van een tekort op de materiële bekostiging. Dit gaat ten koste van personele inzet.

Een ander risico is het lerarentekort. Tot nu toe is de formatie stabiel. Mogelijk risico is echter wel dat het moeilijker wordt om vervanging te realiseren. Risico is dat dan relatief duur extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen. Het bestuur is hiervan op de hoogte en probeert deze ontwikkeling waar mogelijk voor te blijven.

Het leerlingenaantal is stabiel en dat blijft de komende 4 jaar. Kerkelijk heeft de school een stabiele achterban wat ook nodig is bij een gesloten toelatingsbeleid. De kerken die in het bestuur vertegenwoordigd zijn kennen geen vergrijzing.

De school maakt na een herindeling sinds 1 januari 2019 deel uit van de gemeente West Betuwe. Deze gemeente pakt onderwijszaken voortvarend aan.

De verwachting is dat het nieuwe IHP in een renovatie/verduurzaming/levensduurverlenging zal voorzien. Het nieuwe IHP wat in 2021 verschijnt zal duidelijk maken welke risico er op het gebied van het gebouw zijn.

In januari 2020 is de school gestart met de 'bruggenbouwers groep'. De kosten hiervan ad € 80.000,- per jaar kunnen volgens de begroting twee jaar worden opgebracht. Besloten is na twee jaar, vanaf januari 2022, jaarlijks te bezien of het financieel verantwoord is deze groep in stand te houden.

Verder kunnen er risico's zijn op het personele terrein. Te denken valt aan uitval van personeelsleden, langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het uiterste geval ontslag. Ook de mogelijkheid van interne overdraagbaarheid van taken en risico's omtrent Arbowetgeving spelen hierbij een rol. Als deze zaken zich voordoen kan er sprake zijn van financiële gevolgen. Waar mogelijk wordt hier aandacht aan geschonken om zo het risico te beperken en de financiële gevolgen beperkt te houden.

In het verlengde hiervan zijn er diverse risico's omtrent onderwijskwaliteit te onderkennen. De deskundigheid van personeel speelt hier een belangrijke rol. Risico's zijn het verlies van leerlingen inspanningskosten om de onderwijskwaliteit op peil te krijgen. Er wordt het personeel zoveel als mogelijk de gelegenheid geboden om zich bij te scholen en zo de onderwijskwaliteit op peil te houden.

De school is eigen risicodrager voor wat betref het Vervangingsfonds en het Participatiefonds. Hierdoor komen ziektekosten en wachtgelden volledig voor rekening van de school. Dit verhoogde risico is tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen.

Voor de genoemde risico's met een financieel gevolg wordt er een risicobuffer aangehouden, al zal de eerste stap altijd zijn om te beoordelen of een risico binnen de begroting opgevangen kan worden.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de onderwijskwaliteit, identiteit, communicatie en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Als belangrijkste niet-financiële risico ziet het bestuur het verwachte lerarentekort. Als dit probleem zich gaat manifesteren zal de werkdrukbeleving toenemen. Het aannemen van collega's zonder de vereiste opleiding legt een druk op de andere collega's om zorg te dragen voor een goede begeleiding/ coaching. Naast het werk voor de eigen groep legt dit een werkdrukverhoging op het team.

Opnieuw een risico is een enorme impact op het onderwijsproces als gevolg van COVID-19 en de overheidsmaatregelen. De gevolgen van de Coronacrisis voor onze organisatie blijven moeilijk in te schatten. Voor zover wij dit nu kunnen overzien lijken de financiële gevolgen voor onze organisatie vooralsnog beperkt, waarbij we denken aan wellicht meer ICT-kosten en wellicht meer ziekteverzuim.

Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van het hogere risicoprofiel van 30%.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting is hiervoor een belangrijke tool. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen belangrijke risico's opgetreden die de continuïteit van de organisatie in gevaar gebracht hebben. Er is dan ook geen reden om aanpassingen aan de systemen door te voeren.

3. Verantwoording financiën

3.1 Realisatie staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022 x € 1.000	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Verschil
Baten				
Rijksbijdragen	1.386	1.435	1.396	39
Overige overheidsbijdragen	9	-	6	-6
Overige baten	28	26	15	12
Totaal baten	1.423	1.461	1.416	45
Lasten				
Personele lasten	1.108	1.404	1.202	203
Afschrijvingen	34	42	35	8
Huisvestingslasten	65	82	78	5
Leermiddelen	90	105	77	28
Overige instellingslasten	68	74	61	13
Totaal lasten	1.366	1.708	1.452	256
Saldo baten en lasten	58	-247	-36	-211
Saldo fin. baten en lasten	-1	4	-	4
Nettoresultaat	**56**	**-243**	**-36**	**-207**

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de staat van baten en lasten van de gehele organisatie. Hieronder is de verdeling van het totale resultaat weergegeven.

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Verschil
Eben-Haëzerschool	57.424	-248.422	-34.070	-214.352
Vereniging	-1.338	5.715	-1.500	7.215
Totaal	**56.087**	**-242.707**	**-35.570**	**-207.137**

Samenvatting verschillen

Het verschil in *realisatie 2023 ten opzichte van 2022* kent verschillende oorzaken. De baten laten, naast afwijkingen vanwege leerlingaantallen, hogere ontvangsten zien vanwege de nieuwe cao in 2023, waardoor er loonsverhogingen zijn doorgevoerd. Als gevolg hiervan zijn de personele lasten toegenomen, maar ook de rijksbijdragen geïndexeerd. Verder worden er vanaf schooljaar 2023/24 geen middelen meer ontvangen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs, wat in 2023 zorgt voor een negatieve afwijking ten opzichte van het jaar ervoor. Bij de lasten vallen, naast de personele lasten, een toename op van de leermiddelen en de huisvestingslasten.

Wat betreft het verschil tussen de *realisatie en begroting 2023*; ook hierbij spelen de indexaties en loonkosten een grote rol. In de begroting wordt ervan uitgegaan dat gestegen loonkosten en gestegen pensioenpremies worden gecompenseerd in de indexatie van de bekostiging. Deze compensatie is ook ontvangen. Daarnaast wijken met name de kosten van leermiddelen af ten opzichte van de begroting.

Nadere toelichting verschillen

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 39.000 euro. Deze afwijking kent de volgende verklaringen:

- (+60.000 euro): extra indexaties mede in verband met de gestegen loonkosten van 60.000 euro;
- (-30.000 euro): lagere groeibekostiging door een lagere tussentijdse instroom dan verwacht;
- (+1.000 euro): hogere ontvangen bijdragen voor het onderwijsachterstandenbeleid;
- (+5.000 euro): extra uitbetaling passend onderwijs door het samenwerkingsverband;
- (+3.000 euro): ontvangst van niet begrote zorgarrangementen.

Er zijn geen bijdragen vanuit de *gemeente* ontvangen. Deze waren wel begroot, voor o.a. het taalbeleid van de school.

De *overige baten* komen hoger uit dan begroot. De baten (14.000 euro) van de vereniging zijn hier opgenomen. Deze wijken 3.000 euro positief af van de begroting. Daarnaast wordt het overgrote deel van de hogere baten verklaard vanuit de vrijval van een subsidie Engels.

De personele lasten komen op totaalniveau 203.000 euro hoger uit dan begroot. Voor 7.000 euro (besparing) heeft dit betrekking op loonkosten en voor 210.000 euro (overschrijding) op de overige personele lasten. De afwijking van deze kosten kent de volgende verklaringen:

Loonkosten:

- (+46.000 euro): voor 46.000 euro wordt dit verklaard vanwege de CAO-wijziging. Deze is in september vastgesteld en met terugwerkende kracht is er een verhoging van het salaris uitbetaald;
- (-40.000 euro): er is een lagere inzet geweest op zowel onderwijzend personeel (-0,17 fte) als onderwijsondersteunend personeel (-0,55). Dit heeft voordeel opgeleverd van circa 40.000 euro;
- (+3.000 euro): er is iets meer schoonmaakinzet geweest dan begroot;
- (-7.000 euro): op het saldo van de vervangingsinzet is een besparing gerealiseerd. Daar staan hogere vervangingskosten door extern personeel tegenover, hieronder benoemd bij de overige personele lasten.

De genoemde overschrijding op de *overige personele lasten* van 210.000 euro kent de volgende oorzaken:

- (+87.000 euro): De kosten extern personeel zijn ruim overschreden. Dit laat zich met name verklaren vanwege langdurige ziekte van de directie, hierdoor zijn er meerkosten gemaakt

vanwege de inzet van interim-directie. Daarnaast is de toename ook te verklaren vanwege meer inzet van extern personeel in plaats van vervangingsinzet en reguliere inzet;

- (+93.000 euro): De kosten vanuit de vaststellingsovereenkomst betreffen 93.000 euro. Deze kosten waren in het jaar 2024 begroot en zorgen daardoor voor hogere personele lasten;
- (+2.000 euro): hogere kosten scholing/schoolontwikkeling;
- (+2.000 euro): er is een niet-begrote dotatie gedaan in de voorziening jubileumuitkering;
- (+13.000 euro): vanwege langdurige ziekte is het budget voor bedrijfsgezondheidszorg ruim overschreden;
- (+6.000 euro): de wervingskosten zijn meer dan begroot (+3.000 euro), evenals de personeelsactiviteiten (+3.000 euro);
- (+5.000 euro): de overige toename laat zich verklaren vanuit diverse overige personeelslasten.

De *afschrijvingen* komen 8.000 euro hoger uit dan begroot. Dit is met name veroorzaakt door een aantal desinvesteringen. Daarnaast zijn er niet begrote private afschrijvingslasten (6.000 euro).

Binnen de *huisvestingslasten* is een overschrijding gerealiseerd van circa 5.000 euro. Naast overschrijdingen op met name de budgetten klein onderhoud (+5.000 euro), schoonmaakkosten (+3.000 euro) en bewaking/beveiliging (+4.000 euro), is er een besparing zichtbaar op energie/water (-9.000 euro).

Bij de *leermiddelen* is een nadelig resultaat zichtbaar van circa 28.000 euro. Dit is toe te schrijven aan computer- en licentiekosten (+19.000 euro) en kosten onderwijsleerpakket (+9.000 euro).

De *overige instellingslasten* laten een overschrijding zien van 13.000 euro, wat voor 15.000 euro wordt verklaard door meerkosten op administratie en beheer. Er is een groter beroep gedaan dan gebruikelijk op extern organisatieadvies. Daarnaast zijn de lasten (11.000 euro) van de vereniging hier verwerkt. Deze zijn 2.000 euro lager dan de begroting.

De ontvangen rente bedraagt 4.000 euro. Als gevolg van de negatieve rente in het verleden en de snel gestegen rente vanaf begin 2023, was er voor 2023 geen bedrag aan rente begroot.

3.2 Balans

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	74
Materiële vaste activa	556	577	472
Totaal vaste activa	*556*	*577*	*546*
Vorderingen	21	23	67
Liquide middelen	777	861	852
Totaal vlottende activa	*798*	*883*	*919*
Totaal activa	**1.355**	**1.460**	**1.465**

PASSIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Algemene reserve	136	352	349
Bestemmingsreserves publiek	389	422	368
Bestemmingsreserves privaat	427	421	423
Eigen vermogen	*952*	*1.195*	*1.139*
Voorzieningen	152	119	82
Kortlopende schulden	250	146	170
Totaal passiva	**1.355**	**1.460**	**1.391**

De verschillen in het resultaat 2023 ten opzichte van eerdere jaren zijn reeds in de vorige paragraaf opgenomen. Het reguliere resultaat 2023 is verwerkt in de algemene reserve.

In 2023 is er voor ruim 22.000 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot was een bedrag van 30.000 euro. De afschrijvingen in 2023 bedroegen circa 42.000 euro waardoor de boekwaarde van de activa is gedaald. De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

ICT	6.000	euro	*Laptops en configuratie digibord*
Inventaris en apparatuur	5.000	euro	*Ladeblok, kasten, leerling stoelen en keuken*
Gebouwen en terreinen	5.000	euro	*Materialen overkapping en schuren*
Leermiddelen	6.000	euro	*Engels, Natuur en techniek*
Totaal	**22.000**	**euro**	

De *reserves* zijn met circa 243.000 euro gedaald, wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging) reserves.

De *voorzieningen* zijn met 34.000 euro gestegen. Aan de voorziening groot onderhoud is 32.000 euro gedoteerd en circa 1.000 euro onttrokken. Daarnaast heeft op basis van het personeelsbestand een dotatie van de voorziening jubileumuitkering plaatsgevonden.

3.3 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2024-2028 is rekening gehouden met de volgende verwachte leerlingaantallen in de komende jaren.

Teldatum per 1 februari	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Eben-Haëzerschool	209	213	213	215	220	213

Vanuit het verleden waren de leerlingaantallen als volgt:

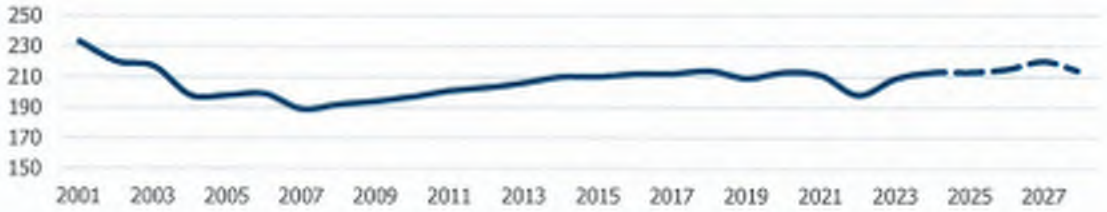

Bovenstaande overzichten laten de ontwikkeling van het leerlingaantal over de afgelopen en komende jaren zien. De afgelopen jaren is het aantal leerlingen toegenomen tot boven 200 leerlingen. De leerlingaantallen laten voor de komende jaren een stabiel beeld zien, waarin het leerlingenaantal schommelt tussen 209 en 220. De instroom is voor een groot gedeelte gebaseerd op doopcijfers en daardoor realistisch ingeschat.

FTE

Functiecategorie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Directie	1,00	1,00	0,66	1,00	1,00	1,00
Leerkracht	10,21	9,24	8,87	9,01	9,38	9,38
Onderwijsondersteunend personeel	4,38	5,05	4,16	3,89	4,16	4,16
Schoonmaak	0,52	0,63	0,61	0,61	0,61	0,61
Vervanging eigen rekening	0,00	0,00	0,10	0,10	0,10	0,10
Totaal	**16,11**	**15,92**	**14,40**	**14,61**	**15,26**	**15,26**

Ten opzichte van 2023 neemt de inzet in 2024 af. De relatief hoge inzet die mogelijk is vanwege de NPO-gelden wordt langzaam afgebouwd. Vanuit goed werkgeverschap en vanwege rust in de school heeft een geleidelijke teruggang, in principe door natuurlijk verloop, ook de voorkeur. De personele vermindering komt uitsluitend tot stand door natuurlijk verloop en niet door gedwongen beëindiging van doorlopende contracten. Vanuit deze basisformatie wordt er, wanneer de leerlingaantallen en andere omstandigheden dit toelaten, ingezet op uitbreiding op de ondersteuning. Op dit moment hebben Ib'ers zowel IB-taken als MT-taken. Om ondersteuning en begeleiding op leerlingen verder te

kunnen professionaliseren houdt de begroting rekening met een uitbreiding van IB-taken met 0,4 fte per schooljaar 2024/25. Daarnaast wordt er ingezet op het aanstellen van een managementassistente per schooljaar 2025/26, om te ontlasten op ondersteunende management en directietaken. Tegelijkertijd is er ruimte voor uitbreiding van 0,5 fte op onderwijsassistentie. Er is langjarig met name gekeken bij welke inzet de begroting, relatief gezien, beheersbaar blijft, in relatie tot de onderwijskwaliteit, maar ook wat formatief nodig is in relatie tot de leerlingaantallen.

Daarnaast vinden er naar verwachting enkele verschuivingen plaats door diplomeringen van onderwijsondersteunend personeel, waardoor de inzet op leerkrachtniveau toeneemt. Hier wordt in loonkosten rekening mee gehouden. Het betreft twee diplomeringen van collega's in 2024 (totaal 1,5 fte) en één in 2025 (0,64 fte). Vanwege pensionering van een collega neemt de inzet vanaf schooljaar 2024/25 met 0,7 fte af.

Door langdurige ziekte van de directeur is de zichtbare inzet op directieniveau tijdelijk lager. Deze functie wordt ingevuld door de interim-directeur. Zijn kosten drukken, omdat hij niet in loondienst is, op de overige personeelskosten (kosten extern personeel).

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000
Baten				
Rijksbijdragen	1.435	1.466	1.493	1.553
Overige overheidsbijdragen	-	6	6	6
Overige baten	26	15	15	15
Totaal baten	1.461	1.486	1.513	1.573
Lasten				
Personele lasten	1.404	1.212	1.152	1.214
Afschrijvingen	42	41	39	38
Huisvestingslasten	82	70	70	70
Leermiddelen	105	91	88	91
Overige instellingslasten	74	77	70	70
Totaal lasten	1.708	1.491	1.420	1.483
Saldo baten en lasten	-247	-5	94	90
Saldo fin. baten en lasten	4	-	-	-
Nettoresultaat	**-243**	**-5**	**94**	**90**

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Het overzicht laat voor 2024 een negatief resultaat zien, met herstel vanaf 2025.

Tot en met juli 2023 zijn er gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen. Vanaf schooljaar 2023/24 zijn de rijksbijdragen weer op het oorspronkelijke basisniveau.

De hier niet zichtbare, maar wel begrote resultaten over 2027 en 2028 zijn in lijm met de begrotingsjaren 2025 en 2026. Van jaar tot jaar zal nader bepaald worden of de omvang van de huidig gepresenteerde resultaten acceptabel en gewenst is. Afhankelijk van die uitkomst zal elke begrotingsronde bekeken worden wat de mogelijkheden zijn binnen de kaders van onder andere de kengetallen.

De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbegroting zijn de ontwikkelingen op personeelsniveau en de leerlingaantallen.

Balans

ACTIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Materiële vaste activa	556	559	539	521
Totaal vaste activa	*556*	*559*	*539*	*521*
Vorderingen	21	15	15	15
Liquide middelen	777	793	933	1.030
Totaal vlottende activa	*798*	*808*	*948*	*1.044*
Totaal activa	**1.355**	**1.367**	**1.487**	**1.566**

PASSIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Algemene reserve	136	460	561	658
Best. reserve publiek	389	-	-	-
Best. reserve privaat	427	413	406	398
Eigen vermogen	*952*	*873*	*967*	*1.057*
Voorzieningen	152	332	358	347
Kortlopende schulden	250	162	162	162
Totaal passiva	**1.355**	**1.367**	**1.487**	**1.566**

Bovenstaande tabel toont de balans over 2023 en de jaren hierop volgend. De balans van 2023 is gebaseerd op de uiteindelijke, gerealiseerde cijfers. De waarden na 2023 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting ten tijde van de begroting in het najaar 2023. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Er is geen sprake van majeure investeringen (>15% van de baten) in de komende jaren. Ook heeft er geen doordecentralisatie van huisvesting plaatsgevonden.
Op het balansoverzicht is zichtbaar dat de materiële vaste activa de komende jaren licht zullen dalen. Wat betreft de investeringen wordt er gebruik gemaakt van realistische stelposten om de kengetallen

niet te veel te vertekenen. Het is niet de verwachting dat de daadwerkelijke investeringen hoger dan deze stelposten uitkomen. Jaarlijks betreffen dit stelposten op leermiddelen (10.000 euro) en inventaris en apparatuur (10.000 euro). Daarnaast wordt er voor 2024 een investering verwacht voor een methode seksuele opvoeding.

De liquide middelen laten een stijging zien. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de begrote positieve resultaten.

Door de huidige begrote resultaten zal het eigen vermogen zich overeenkomstig ontwikkelen. De voorziening groot onderhoud laat een sterke stijging zien in 2024 door de toepassing van de componentenmethode in dat jaar. In de begroting is deze geplande wijziging zichtbaar gemaakt. Deze verhoging is ten laste van het eigen vermogen verwerkt waardoor deze een daling van gelijke omvang laat zien.

3.4 Financiële positie

Kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2022 en 2023, worden tevens de begrote waarden getoond. De norm betreft een signaleringswaarde (geen harde norm) van de inspectie. De organisatie hanteert gedeeltelijk school specifieke normen welken mede worden meegenomen in de toelichting.

Kengetal	Norm	2022	2023	2024	2025	2026
Solvabiliteit	**0,30**	0,82	0,70	0,64	0,65	0,67
Weerstandsvermogen inspectie	**5%**	84,0%	65,2%	58,7%	63,9%	67,2%
Liquiditeit	**1,50**	6,03	3,19	4,99	5,85	6,45
Rentabiliteit	**n.v.t.**	3,94%	-16,61%	-0,34%	6,19%	5,72%
Signaleringswaarde (t.o.v. publiek vermogen)	**<1**	1,44	1,01	0,88	1,10	1,32

De norm geeft de grenzen aan waarbij de inspectie het gesprek aan zou willen gaan. In de praktijk is met name de signaleringswaarde het startpunt voor een eventueel gesprek.

De *solvabiliteit* geeft een indicatie of de organisatie aan al haar verplichtingen kan voldoen op zowel de lange als op de korte termijn. Bij een waarde van 0,3 bedraagt het eigen vermogen 30% van het totale vermogen. Zoals zichtbaar ligt de verwachte solvabiliteit hier ruim boven.

Het *weerstandsvermogen* vanuit de inspectie heeft als doel om financieel zwakke scholen op de radar te krijgen, en daarom alleen voor dat doel geschikt. De inspectienorm bedraagt 5% en wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Hier wordt ruimschoots aan voldaan. Voor onze organisatie wordt een andere berekening van het weerstandsvermogen gehanteerd. Hierbij wordt het eigen vermogen eerst gecorrigeerd door de aanwezige materiële vaste activa. Dit deel is immers direct beschikbaar voor financiële tegenvallers.

Voor onze organisatie ziet dit er als volgt uit:

Kengetal	Norm	2022	2023	2024	2025	2026
Weerstandsvermogen (bestuursniveau)	**30%**	44,59%	27,59%	21,45%	28,62%	34,47%
Weerstandsvermogen (schoolniveau)	**30%**	37,46%	20,00%	14,58%	21,99%	28,18%

De norm betreft een school specifieke norm welke is vastgesteld omdat de school gemoedsbezwaard is en derhalve eigenrisicodrager voor personele lasten. Vanwege de omzetting van de voorziening groot onderhoud naar de componentenmethode daalt het weerstandsvermogen van de school tot onder deze norm.

De *liquiditeit* geeft de verhouding tussen de kortlopende vorderingen en liquide middelen en de kortlopende verplichtingen. Dit geeft aan of aan de verplichtingen op korte termijn voldaan kan worden. De gehanteerde norm bedraagt 1,5. Bij een waarde van 1,5 zijn de aanwezige kortlopende middelen anderhalf keer zo hoog als de kortlopende verplichtingen. De huidige en toekomstige waardes liggen hier ruimschoots boven.

De *rentabiliteit* was dit jaar negatief. De rentabiliteit is in een ideale situatie nul. Hierbij zijn de totale baten gelijk aan de totale lasten. Uiteraard kunnen er redenen zijn om hiervan af te wijken. Een negatieve rentabiliteit hoeft geen probleem te zijn als de buffers daar hoog genoeg voor zijn. De inspectie laat de beoordeling van de rentabiliteit afhangen van de financiële positie.

De *signaleringswaarde* is geïntroduceerd om mogelijk bovenmatig vermogen aan te tonen. Indien de waarde boven de 1 ligt kan dit duiden op het aanhouden van te veel vermogen. Onze vereniging houdt gelden aan om de eventuele risico's te kunnen ondervangen. Hiervoor houden wij een gespecificeerde buffer aan, zoals gemeld bij het weerstandsvermogen. Deze buffer bestaat uit een inschatting wat nodig is aan vermogen om de continuïteit van de organisatie niet in gevaar te brengen. Naast deze buffer wordt er vermogen aangehouden voor de volgende doeleinden:

- In 2024 dient de voorziening groot onderhoud te worden omgezet naar een nieuwe systematiek. Dit zal tot gevolg hebben dat er naar alle waarschijnlijkheid een hogere stand van de voorziening benodigd is (wat ten koste gaat van het eigen vermogen). De omvang is *nog niet exact* bekend maar zal/kan substantieel zijn. Als gevolg van deze omzetting daalt vermoedelijk het vermogen van de school tot rond de signaleringswaarde van 1.

Bijlage: Verslag intern toezicht

Samenstelling intern toezicht

Dhr. G van Schothorst (voorzitter)
Functie Principal Architect Mechatronics bij Koninklijke Philips Electronics Nederland B.V.
Nevenfunctie - geen

Dhr. M.A. van de Beek (lid)
Functie Directeur bij Van de Beek Exclusieve Houtbewerking
Nevenfunctie - geen

Dhr. H. de Kock (lid)
Functie Directeur bij De Kock Elektro
Nevenfuncties - geen

Dhr. H.A. de Kok (secretaris)
Functie: Robust Design Architect bij ASML Netherlands B.V.
Nevenfunctie - geen

Dhr. P.J. Quik (lid)
Functie Directeur bij Quik Potato Products
Nevenfunctie – Koster Ger. Gem. in Ned. te Hedel

Het salaris van de directeur voldoet aan de richtlijnen van de Wet Normering Topinkomens; dit geldt ook voor de bestuurders en toezichthouders, aangezien zij hun werk op vrijwillige basis (onbezoldigd) doen.

De toezichthouder heeft Van Ree Accountants aangewezen om de jaarrekening te controleren.

Hoe het toezicht is vormgegeven

De toezichthouder heeft in het jaar 2023 praktisch invulling gegeven aan het intern toezicht door het Dagelijks Bestuur te bevragen op basis van de verantwoordingsrapportage, die viermaal per jaar door de directeur wordt opgesteld en door het Dagelijks Bestuur wordt vastgesteld. De diverse domeinen identiteit, onderwijskwaliteit, personeel, huisvesting, financiën en belanghebbenden werden op hoofdlijnen besproken volgens een vaste jaarcyclus, tijdens de Collectieve Bestuursvergaderingen. Er zijn dit jaar weer 4 reguliere vergaderingen gehouden, waarbij de intern toezichthouder het eerste deel van de avond de rapportages bespreekt en vragen voor bestuurder en directeur formuleert, welke in het Collectieve Bestuur verder besproken worden.

M.b.t. het toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van bevoegdheden van het bestuur wordt gewerkt met indicatoren in de eerdergenoemde verantwoordingsrapportages, waarbij voortdurend gemonitord wordt of aan het strategisch beleidskader van de school wordt voldaan.

Toezichthouders volgen de invoering van de Code Goed Bestuur door deelname aan informatieavonden van de VBSO, en werkt samen met VBSO / KOC aan de vertaling naar de situatie van de school. Dit is vormgegeven door een opdracht te verstrekken aan de bovengenoemde organisatie om een op maat

trainingstraject voor het bestuur aan te bieden en elementen uit de Code Goed Bestuur te begeleiden en advisering te doen rondom de borging hiervan in de bestuurlijke documentatie. Met dit traject beoogt het Collectief Bestuur een professionaliseringsslag te maken.

Bestuurders en Toezichthouders hebben dit jaar een zelf-evaluatie uitgevoerd op het functioneren van respectievelijk bestuur en toezicht. De gehanteerde werkwijze hiervoor is dat elke bestuurslid de hiervoor de opgestelde zelfevaluatie aan de hand van de Code Goed bestuur individueel invult. Vervolgens samen besproken en hieruit aandachtspunten geformuleerd; hier zijn geen ernstige aandachtspunten uit naar voren gekomen. Klein aandachtspunt is dat de Toezichthouders een meer concrete evaluatie van het functioneren van de Bestuurders willen uitvoeren en vastleggen. Andere aandachtspunten worden meegenomen in bovenstaand beschreven professionaliseringstraject met de VBSO.

Aangezien het bestuur op vrijwillige basis functioneert, is hier geen sprake van een formele werkgeversfunctie voor de toezichthouder, en volstaat bovengenoemde zelfevaluatie.

Met betrekking tot de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen zijn er geen bijzonderheden geconstateerd; de toezichthouder keurt het gevoerde beleid goed op basis van de jaarverslaglegging.

In het kader van de taken van de toezichthouder is in december 2023 de begroting besproken en door de toezichthouder formeel goedgekeurd, inclusief de meerjarenbegroting. Daarbij is ook het (financiële) jaarverslag van de bestuurder besproken, hetwelk in februari/maart 2024 definitief wordt goedgekeurd.

Naast het contact met bestuur en directie is het regulier contact met de Adviesraad onderhouden. Ook de reguliere klassen bezoeken zijn weer afgelegd.

Toelichting op gegeven adviezen

Er zijn in 2023 geen bijzondere adviezen uitgebracht. Er zijn geen commissies actief geweest; alle zaken zijn behartigd in het verband van het Collectief Bestuur.

JAARREKENING 2023

BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na verwerking resultaatbestemming)

	2023		2022	
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	556.478		576.898	
		556.478		576.898
Vlottende activa				
Vorderingen	21.417		22.701	
Liquide middelen	776.672		860.598	
		798.089		883.298
Totaal		1.354.567		1.460.197
PASSIVA				
Eigen vermogen		952.346		1.195.053
Voorzieningen		152.361		118.688
Kortlopende schulden		249.860		146.456
Totaal		1.354.567		1.460.197

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023		Begroting 2023		2022	
Baten						
Rijksbijdragen	1.434.779		1.396.117		1.386.450	
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	-		5.795		8.710	
Overige baten	26.448		14.500		28.231	
Totaal baten		1.461.227		1.416.412		1.423.391
Lasten						
Personeelslasten	1.404.434		1.201.736		1.108.124	
Afschrijvingen	42.480		34.796		34.324	
Huisvestingslasten	82.831		84.500		69.676	
Overige lasten	178.036		130.950		153.715	
Totaal lasten		1.707.780		1.451.982		1.365.839
Saldo baten en lasten		246.554-		35.570-		57.551
Financiële baten en lasten		3.846		-		1.464-
RESULTAAT BOEKJAAR		242.707-		35.570-		56.087

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2023 ad -€ 242.707 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	215.749-	
Bestemmingsreserves publiek	32.673-	
Bestemmingsreserves privaat	5.715	
Totaal		242.707-

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023		2022	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		246.554-		57.551
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:				
- Aanpassingen voor afschrijvingen	42.480		34.324	
- Mutaties van voorzieningen	33.673		36.744	
		76.153		71.068
Veranderingen in werkkapitaal:				
- Mutaties vorderingen	1.284		44.061	
- Mutaties kortlopende schulden	103.405		24.012-	
		104.689		20.049
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		65.712-		148.668
Ontvangen interest	3.846		1.464-	
Totaal		3.846		1.464-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		*61.866-*		*147.204*
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(des) Investeringen in materiële vaste activa	22.060-		138.920-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		*22.060-*		*138.920-*
Mutatie van liquide middelen		83.926-		8.284

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 26 juni 2024

Grondslagen voor de jaarrekening
De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.
De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon
De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva
De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.
Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.
Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.
Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.
Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	6
Permanente gebouwen	15-40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	14
Inventaris en apparatuur		**Onderwijsleerpakket**	
Leerlingensets	20	Leermethoden	9
Docentenset	18	Software bij methoden	9
Bureaustoelen	10	**Overige materiële vaste activa**	
Schoolborden (krijt/white)/kopieerapparaat	6-24	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden/touchscreens	6	Zonnepanelen	15

Waardering van de woningen
Vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden aangehouden om huuropbrengsten en/of waardestijging te realiseren en niet dienen voor eigen gebruik. Onder de vastgoedbeleggingen worden separaat onroerende zaken in aanbouw of ontwikkeling voor toekomstig gebruik als belegging opgenomen. Vastgoedbeleggingen worden in de balans gerubrieerd onder Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbare materiële vaste activa. De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen de verkrijgingsprijs, inclusief de transactiekosten. Na de eerste verwerking worden vastgoedbeleggingen gewaardeerd tegen historische kostprijs (minus cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen).

Vlottende activa

Vlottende vorderingen
De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Algemene reserve
De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves publiek
Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van publieke geldstromen, waaraan het bestuur een bestemming heeft toegekend.

Bestemmingsreserves privaat
Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud
Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.
In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Dit wordt ook voor deze onderwijsinstelling gevolgd.

Voorziening jubileumuitkeringen
In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag.
De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 1.000 per FTE.

Kortlopende schulden

Vlottende schulden
De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.
Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva
De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten
De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.
De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.
De kosten van opname van duurzame inzetbaarheid komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen
De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 110,5%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa

	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Gebouwen en terreinen	365.301	1.380	363.921	4.760	-	5.519	363.162	370.061	6.899
Inventaris en apparatuur	303.305	129.368	173.937	11.151	543	26.012	158.533	289.425	130.892
Andere vaste bedrijfsmiddelen	131.434	92.394	39.040	6.149	802	9.604	34.783	92.716	57.933
Totaal	800.041	223.142	576.898	22.060	1.345	41.135	556.478	752.203	195.725

Desinvesteringen

	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	25.032	24.488	543
Andere vaste bedrijfsmiddelen	44.866	44.064	802
Totaal	69.898	68.553	1.345

OZB en/of verzekerde waarde gebouwen en terreinen

OZB-waarde	Bedrag	Peildatum
Woning	514.000	1-1-2023
Totaal	514.000	

Toelichting materiële vaste activa

Onder de post Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële vaste activa zijn de vastgoedbeleggingen opgenomen. De boekwaarde van de private materiële vaste activa is € 215.294,-. In de staat van baten en lasten zijn € 8.850,- aan huuropbrengsten opgenomen die direct verband houden met deze vastgoedbeleggingen.

Vorderingen

	2023		2022	
Debiteuren		614		1.271
Gemeenten en GR's		7.529		-
Overlopende activa				
Vooruitbetaalde kosten	8.844		20.362	
Overige overlopende activa	4.430		1.068	
Overlopende activa		13.273		21.430
Totaal		21.417		22.701

Liquide middelen

	2023		2022	
Kasmiddelen	419		419	
Tegoeden op bank- en girorekeningen	776.253		860.179	
Totaal		776.672		860.598

Toelichting liquide middelen
De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2023		Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023	
Algemene reserve						
Algemene reserve	351.930	351.930	215.749-	-	136.181	136.181
Bestemmingsreserve (publiek)						
Bestemmingsreserve personeel	421.889	421.889	32.673-	-	389.216	389.216
Bestemmingsreserve (privaat)						
Bestemmingsreserve algemeen	421.234	421.234	5.715	-	426.949	426.949
Totaal		1.195.053	242.707-	-		952.346

Toelichting eigen vermogen
Onder de overige reserves is een bestemmingsreserve personeel gevormd. Deze bedraagt 40% van de totale loonsom in het boekjaar. De bestemmingsreserve is gevormd vanwege de gemoedsbezwaardheid van de school.

Voorzieningen

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stelselwijziging	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	13.275	2.477	-	-		15.752	-	15.752
Voorziening voor groot onderhoud	105.413	32.000	804	-	-	136.609	17.730	118.880
Totaal	118.688	34.477	804	-	-	152.361	17.730	134.632

** Personeelsvoorzieningen*

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	13.275	2.477	-	-	15.752	-	15.752
	13.275	2.477	-	-	15.752	-	15.752

Kortlopende schulden

	2023		2022	
Crediteuren		39.145		20.950
Belastingen en premies sociale verzekeringen		48.336		41.975
Schulden ter zake van pensioenen		13.859		13.592
Kortlopende overige schulden		106.205		22.529
		207.545		99.046
Overlopende passiva				
Vakantiegeld en -dagen	37.605		37.197	
Reservering bindingstoelage	2.360		2.155	
Overige overlopende passiva	2.350		8.057	
Overlopende passiva		42.315		47.409
Totaal		249.860		146.456

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
			Onderhanden	Ja	Nee
				aankruisen wat van toepassing is	
niet van toepassing					

G2. Verantwoording van subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
niet van toepassing									
		Totaal	-	-	-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
niet van toepassing									
		Totaal	-	-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2023		Begroting 2023		2022	
Rijksbijdragen						
Rijksbijdrage OCW		1.276.845		1.247.983		1.151.314
Overige subsidies OCW						
Niet-geoormerkte OCW-subsidies	97.618		95.858		161.432	
		97.618		95.858		161.432
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		60.316		52.276		73.704
Totaal		1.434.779		1.396.117		1.386.450
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies						
Gemeentelijke bijdrage educatie	-		3.990		3.990	
Overig	-		1.805		4.720	
		-		5.795		8.710
Totaal		-		5.795		8.710
Overige baten						
Verhuur		8.925		7.500		7.617
Overige						
Verenigingsbaten	4.349		3.500		3.766	
Giften inz ANBI-instelling	1.110		-		815	
Overige baten personeel	-		-		10.000	
Overige	12.064		3.500		6.033	
		17.523		7.000		20.614
Totaal		26.448		14.500		28.231

	2023		Begroting 2023		2022	
Personeelslasten						
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
Lonen en salarissen	893.778		885.043		828.892	
Sociale lasten	118.625		108.275		107.055	
Pensioenlasten	124.002		132.418		118.774	
		1.136.405		1.125.736		1.054.722
Overige personele lasten						
Dotaties personele voorzieningen		2.477		-		1.562
Personeel niet in loondienst		117.629		30.000		12.309
Overige						
(Na)scholingskosten	9.466		15.000		14.478	
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	27.868		20.000		25.071	
Kosten werving personeel	7.796		5.000		5.541	
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	16.078		3.000		4.811	
Representatiekosten personeel	6.341		3.000		1.382	
Overige	97.904		-		1.605	
Totaal overige		*165.454*		*46.000*		*52.888*
		285.561		76.000		66.759
Af: uitkeringen		17.532-		-		13.356-
Totaal		1.404.434		1.201.736		1.108.124

Het aantal personeelsleden over 2023 bedroeg gemiddeld 16 FTE. (2022 16)
Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Gebouwen en terreinen	5.519	-	1.380
Inventaris en apparatuur	26.555	24.909	22.659
Andere vaste bedrijfsmiddelen	10.406	9.887	10.285
Totaal	42.480	34.796	34.324

Huisvestingslasten			
Onderhoud	16.480	18.000	13.154
Energie en water	10.612	20.000	7.519
Schoonmaakkosten	11.212	8.000	9.251
Belastingen en heffingen	5.790	4.500	5.432
Dotatie voorziening onderhoud	32.000	32.000	32.000
Bewaking/beveiliging	5.728	1.500	2.320
Overige	1.008	500	-
Totaal	82.831	84.500	69.676

	2023		Begroting 2023		2022	
Overige lasten						
Administratie- en beheerslasten						
Administratie en beheer	33.108		26.250		23.565	
Accountantslasten (controle jaarrekening)	4.598		3.000		3.267	
Telefoon- en portokosten e.d	1.902		500		440	
Kantoorartikelen	380		-		91	
Verenigingslasten	4.451		5.500		7.798	
Bestuurs-/managementondersteuning	6.965		1.000		7.401	
Overige	150		-		-	
		51.554		36.250		42.562
Inventaris en apparatuur						
Onderhoud inventaris/apparatuur	741		1.000		576	
		741		1.000		576
Leermiddelen						
Onderwijsleerpakket	53.169		43.000		39.254	
Licenties leermiddelen	8.447		-		1.662	
Computerkosten	34.668		24.000		37.580	
Kopieer- en stencilkosten	8.138		10.000		11.489	
Overige lasten	655		-		-	
		105.077		77.000		89.985
Overige						
Kantinekosten	2.102		2.000		3.315	
Cultuureducatie	1.521		2.200		4.509	
PR/Schoolkrant/Schoolgids	1.028		-		-	
Abonnementen	2.725		2.000		2.754	
Overige	13.288		10.500		10.013	
		20.664		16.700		20.591
Totaal		178.036		130.950		153.715

Specificatie honorarium						
Onderzoek jaarrekening	4.598		3.000		3.267	
Andere controle opdrachten	-		-		-	
Fiscale adviezen	-		-		-	
Andere niet-controledienst	-		-		-	
Accountantslasten		4.598		3.000		3.267

Financiële baten en lasten						
Rentebaten		4.429		-		-
Rentelasten		583-		-		1.464-
Totaal		3.846		-		1.464-

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing	vereniging											

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Steunstichting	Stichting	Waarden-burg	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging tot het verstrekken van Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:
Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Vereniging tot het verstrekken van Basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 132.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1.0 fte.
Het individuele WNT-maximum vooor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1	**A Bor**
Gegevens 2023	
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.383
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.081
Subtotaal	*€ 115.464*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**€ 132.000**
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 115.464**

Gegevens 2022	
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (fte)	1,00
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 92.370
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.482
Subtotaal	€ 107.852
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**€ 128.000**
Bezoldiging	**€ 107.852**

1b. Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking voor de eerste 12 maanden van de functievervulling

Bedragen x € 1	P.A. Zevenbergen Interim-directeur	
Functiegegevens		
Kalenderjaar	**2023**	**2022**
Periode functievervulling in kalenderjaar	13/02 - 31/12	
Aantal kalendermaanden functievervulling	11	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	849	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maa	€ 179.988	€ 0
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 179.988	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief? (Ja/Nee, namelijk €..)	Ja, namelijk € 80	Ja, namelijk € 80
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 67.920	€ 0
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 67.920	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	
Bezoldiging	**€ 67.920**	

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

Naam topfunctionaris	Functie(s)
G.C. van Tuijl	Voorzitter
F.A. de Leeuw	Lid
G. van Schothorst	Voorzitter toezichthouder
H. de Kock	Lid
A.A. van Trigt	Lid
M.A. van de Beek	Lid
B. Middelkoop	Lid
J.W. Walraven	Lid
P.J. Quik	Lid

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Bedragen x € 1	A. Bor
Gegevens 2023	
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Directeur
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 60.112
Individueel toepasselijk maximum	**€ 75.000**
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	**€ 60.112**
Waarvan betaald in 2023	€ 0
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan: zie	1)
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling: zie	1)

Voor zover het onverschuldigde deel van elke hierboven vermelde uitkering reeds tot betaling is gekomen, is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'

Motivering overschrijdingen bezoldigingsmaximum
1)
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling
1)

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op gereformeerde grondslag te Waardenburg

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op gereformeerde grondslag te Waardenburg te Waardenburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op gereformeerde grondslag te Waardenburg op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op gereformeerde grondslag te Waardenburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants en Adviseurs BV
Op al onze diensten zijn de SRA Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40481496 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht
Op verzoek worden deze kosteloos toegezonden.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 26 juni 2024
Van Ree Accountants
Digitaal ondertekend met Hix door
T. van Dolderen RA MSc
op 26-06-2024 22:13
Versie B-Hix 2.52
VAN REE ACCOUNTANTS

T. van Dolderen RA MSc

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE EBEN-HAEZERSCHOOL

	2023		Begroting 2023		2022	
Baten						
Rijksbijdragen	1.434.779		1.396.117		1.386.450	
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	-		5.795		8.710	
Overige baten	12.139		3.500		16.033	
Totaal baten		1.446.918		1.405.412		1.411.192
Lasten						
Personeelslasten	1.404.434		1.201.736		1.108.124	
Afschrijvingen	36.779		34.796		32.855	
Huisvestingslasten	82.109		77.500		65.408	
Overige lasten	173.585		125.450		145.917	
Totaal lasten		1.696.907		1.439.482		1.352.303
Saldo baten en lasten		249.990-		34.070-		58.889
Financiële baten en lasten		1.567		-		1.464-
Netto resultaat		248.422-		34.070-		57.424

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING

	2023		Begroting 2023		2022	
Baten						
Ledencontributies	3.450		3.500		2.990	
Collecten kerken/donaties/giften	2.009		-		1.591	
Baten inzake woningen	8.850		7.500		7.617	
Totaal baten		14.309		11.000		12.198
Lasten						
Personele lasten	54		-		1.178	
Representatiekosten	25		-		25	
Lasten inzake woningen	721		7.000		4.268	
Afschrijvingen	5.701		-		1.470	
Overige lasten	4.371		5.500		6.595	
Totaal lasten		10.873		12.500		13.536
Saldo baten en lasten		3.436		1.500-		1.338-
Financiële baten en lasten		2.279		-		-
Netto resultaat		5.715		1.500-		1.338-

In de verenigingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de verenigingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.

school